

[Transcript] Dagens Eko / Israels jakt på hjärnan bakom Hamas terrorattack

Det här är Dagens Eko med Robin Olin.

Idag om Israels jakt på hjärnan bakom Hamas terrorattack.

Bara timmar efter att Hamas inlät sin terrorattack mot Israel den 7 oktober släpper en av Hamas TV-kanaler en video.

Det är en man i profil som pratar, men man ser bara han svarta siluet inga ansiktsdragor och urskilja.

Det sägs vad Mohammed Deyff, Hamas militära ledare, han säger att det är dags att sätta ner foten och visa fienden att deras tid är ute.

Han säger att det är dags att utvisa dem som occuperar vårt land, samlas i Moskena och B för vår framgång.

Mohammed Deyff beskrivs som en bombexpert och den som ligger bakom gasas avancerade tunnelsystem.

Nu pekas han även ut som arkitekten bakom Hamas noggrant orkestrerade blodiga tak mot Israel.

Och alltså den som ska ha lurat den israeliska säkerhetstjänsten.

Jag Edgar, om vi tar det här från början, var börjar historien om den här militärledaren Mohammed Deyff?

Ja, han är ju ett mysterium.

Vi vet inte så mycket om honom, men det vi vet är att hans familj flydde eller fördrevs från Byn- och Kåbejba på Västbanken.

Och att Deyff själv föddes i mitten på 60-talet i ett flyktingläge i Stjärn-Junes i södra Gasa.

Okej, så där sägs han då att växa upp.

Vad vet du mer om honom?

Ja, han heter egentligen inte Mohammed Deyff, utan han heter Mohammed Diab Ibrahim El-Masri.

El-Deyff betyder gästen på arabiska och det syftar till att han sover på olika platser varje natt.

Det finns bara ett fåtal bilder på honom, där han syns bäst.

Där är han mycket ung, med mustards fjun och lite skägg på hakan.

Man ser hans ansikte rätt väl, men det här var någon gång när han var i 20-årsåldern och nu är han i 60-årsåldern.

Han är för Gasa-borna och Palestiner, en ytterst mystisk figuren, en slags fantomen, och det bidrar förstås till mytbildningen och för dem som är anhängare till Hamas, en slags romantisering av honom.

Mohammed Deyff, i en rar fotokon, är mastermind behind numerous terrorist attacks, which have killed Israeli citizens.

Shadowy Hamas officer, they call El-Deyff.

Det sägs att under hans mors begravning år 2002,

som var en väldigt stor händelse i Gasa,

då tittar man runtomkring för att se om man skulle dyka upp.

Men så insåg de rätt snabbt att det är ingen som vet hur han ser ut.

Okej, så mycket verkar du alltså vara höllt i dunkel runt honom.

Men när det gäller hans Hamas-karriär, vad kan du säga om den?
Mohammed Deyff går med i Hamas när organisationen bildas
i samband med den första intifadan 1987.
För första gången Palestinians från all parts of society
began en sån intents resistance.
Det palestinska upproret och protestvågen
sparkade av de ditt ditt ditt palestins i december 1987.
Och då är han i 20-årsåldern.
Han börjar snabbt klättra i hierarchin.
Han ska läst fysik, kemi och biologi på universitetet i Gasa
och sägs då bli hemmas bombexpert
och konstruerar självmordsbomber.
Han sägs ligga bakom flera attacker i Israel med många dödsoffer.
En kraftig sprängladdning har exploderat i centrum av Tel Aviv
i Israel, de rapporterar israelisk radio.
Den muslimska extremistorganisationen Hamas har tagit på sig ansvaret
och hotar med fler självmordsattacker.
Han sägs också vara personen som ligger bakom Gasa's tunnelsystem
som byggs upp för att användas till att infiltrera israel.
De här tunnarna är en bit av en sorts mysti.
Ja, de där tunnarna har man ju hört prata om.
Men vad är det egentligen? Hur ser det ut under marken i Gasa?
Med alla de här tunnarna?
Tunnarna är byggda i betong och har man ett släng av claustrophobi
som jag har, är det rätt obehagligt att ens se på bilder av dem?
De är beläggda för att vara under fint av de palistaniska människorna
som man kan se här under byggnaderna.
De byggdes från början för smuggla varor och medicin mellan i giften och Gasa.
Men har numera byggts ut och används i strategiska syften av Hamas
och där transporteras vapen och soldater utan att israel ser det?
Tunnarna har också en psykologisk användning.
En enskild, onprediktig engelska,
för att hålla vissa vandringar när och när de blir bäst.
Okej, så det blev tidigt känd för att vara med och bygga saker åt Hamas.
Bomber och tunnlar. Vad händer sen?
Det som händer sen är att 2002 dödas Salah Shihada,
dåvarande ledare för Qassan-brigaderna, alltså Hamas väpnade gren
i en israelisk flygbombning.
På stadbarn 1, 2 månader och 1, 18 månader och 5 barn under 5 år
och en älvåring finns på listan över döda.
Shihadas tvåvåningshus pulveriserades fullständigt och 4 gramhus rasade.
Frölden var enorm, ännu kan det finnas människor kvar i ruinerna.
Och den som trädde fram då och tar över är Mohammed Dejff,
som sedan dess är den som stått för Hamas militäras strategi.

Och Qassan-brigaderna, kan du förklara vad det är?

Qassan-brigaderna är Hamas beväpnade gren.

Och det vi vet är att Qassan-brigaderna formellt lyder under det politiska styret inom Hamas, men att de har väldigt stor egen makt och kan fatta beslut utan att informera det politiska styret.

De etablerades från början för att bedriva det de kallar väpnat motstånd mot staten israel.

Så han blir alltså den nya ledaren då för de här Qassan-brigaderna.

Hur ser Israel på honom i det läget?

Det sägs att den israeliska militären har försökt sju gånger att döda Mohammed Dejf.

Han sätts tidigt upp på Israels Most Wanted List.

Han har skadats svårt i upprepade attacker.

Det finns uppgifter om att han har blivit blind, förlorat flera kroppsdelar, sitter i rullstol, vi vet inte säkert, men han har kallats katten med nio liv.

Mohammed Dejf, chef militär du Hamas, är länmitt publik nummer 1 i Israel.

År 2014 gör Israel ett nytt försök att avrätta honom genom en flygbombning.

Det här pilen av rullstol är allt som skadats av ett hus där relatives av ledaren av den israeliska militären Mohammed Dejf

Han var israelss intendent target.

Hamas säger att han har missat det.

En stor turn-out för den funerade av vännen och barnens son av den toppen Hamas militärledare.

Man undrar ju om han själv också finns där på plats.

Det kan man verkligen undra, och det är mycket möjligt att han var på plats.

Men då hade inte du eller jag vetat hur han ser ut och förmodligen inte ens de flesta ledarna i Hamas politiska grejen.

Men man undrar ju också här

hur han lyckas komma undan gång på gång och klara sig i de här attackerna mot honom.

Som jag nämnde tidigare kallas han gästen eftersom han sover på olika ställen varje natt, sägs det.

Det finns uppgifter om att han tillbringar mycket tid nere i tunnelsystemet.

Dessutom har det rapporterats att han inte använder teknologi alls vilket förstås gör det svårt att spåra honom.

Så Edgar, om vi tar oss då till den attack som Hamas utför mot Israel den 7 oktober.

Hur går planeringen inför det till och vilken roll tror man att det har spelat där?

Förbilden för den här attacken verkar ha pågått intensivt i ungefär två år.

Israels rädd mot el Aksa Moskén 2021 beskrivs som ett avgörande motiv.

Videot visar att Israeli riot police störjer el Aksa Mosk

och släpper folk med guns och nätstegs.

Det ledde till att Hamas avgörade raketer in i Israel

och Israel svarade med flygbombning.

Så det var där någonstans som Mohammed Deff ska ha sagt

det får vara nog nu. Nu börjar vi planera en stor attack.

Och vad innebär det där att planera en stor attack?

Det finns rapporter om att chassanbrigaderna byggde upp

kibots- och bosättningar in i Gaza.

Det ser ut som israeliska kibots, ganska enkla, små hus.

Man ser hur Hamas i sina typiska svarta kläder med grönt pannband

går in och övar på att ta israeliska civila gisland

och angripa militärer.

Lise six training sites inside Gaza

won just 720 meters

från de mest heller fortfarande och patrullt part av israels bordet.

Och vad kommer de här bilderna ifrån?

Bilderna kommer från Hamas egna propagandakanal.

Och de här övningarna ska chassanbrigaderna troligtvis ha haft nytta av

sen när de faktiskt korsar gränsen tidigt på morgonen

den 7 oktober och påberör den här attacken.

Men det framstår ju då som väldigt väl planerat det här?

Ja, det gör det. Och det har rapporterats i arabiska medier

om att Hamas på något sätt har kommit över israelisk underrättelsematerial

så att när de väl tog sig över gränsen så fanns det olika milismen

som drog upp kartor ur fickorna

som visade precis vad de olika israeliska militäranläggningarna fanns

och vad kibotsen fanns och hur man skulle ta sig in.

Ja, man chassar mer.

Jag ser dem exakt lilla makiner bak.

En video som nyligen offentliggjorts av israelisk militär

visar enligt dem ögonblicket när Hamas 7 oktober tar sig över gränsen

från Gaza in i Israel och påbörjar attacken.

Hamas skjuter sönder decken på vad som ser ut

och var en israelisk ambulans och går sen vidare in i ett villområde

där de skjuter in mot bostadshusen.

Det här är också ett stort krisis.

Både israeliska soldater och israeliska villor

som har varit tånade in i Israel

och sen tånade över gränsen i Gaza.

Israelisk prime minister Benjamin Netanyahu

har promissat att dröja Hamas,

vilket visar att alla medlemmar av Hamas är en dödmejel.

Hamas är Isis och just när Isis var krustig så är Hamas krustig.

Härom dan släppte också Hamas en video.

Med en av de 200 festival-deltagare
som trodde sig ha tagit som gissland den 7 oktober.
Kvinnan förklarar att hon skadats under terrorattacken
men att han nu fått vård och mår okej.
Hon vädjar i videon om att få komma hem.
Jag är Edgar. Jag är en av de flesta som har tagit israeliska villor
Jag är Edgar. Jag tänker om Mohamed Dave nu varit i hjärnan
bakom de här attackerna mot israel den 7 oktober.
Hur ser man då på allt det inom övriga Hamas,
alltså den politiska delen som du nämnde?
Det har rapporterats att många ur Hamas politiska ledning
inte kände till detaljerna kring den här attackerna
och när den i så fall skulle utföras.
Det har också rapporterats att attackerna utfördes av celler
oberoende av varandra.
Men Mohamed Dave verkar ha varit spinden i nätet.
Men jag tänker om han själv beskrivs
på något sätt som den här mytomspunna fantomen
någon slags skugga som folk inte vet så mycket om.
Det du säger här är att samtidigt har man planerat
att ta ut för den här attackerna helt öppet,
framför näsan på israel.
Hur ska man förstå det där?
Det är många som talar om att israel drabbades av hybris.
Att man trodde att Hamas och Tasambregaderna
var för svaga eller rädda för att faktiskt genomföra en sån här attack.
Man kanske har förlitat sig då på att den politiska grenen
skulle hålla den beväpnade grenen i skack.
Men experter talar om ett militärt övertagande
av terrorgruppen Hamas och den beväpnade grenen
har tydligen nu makten.
Eftersom det har rapporterats att många
inom den politiska ledningen knappt kände till den här attacken.
Nu är det kanske mycket fokus på israels svar
för att förgöra Hamas och försöka få tillbaka Gisland.
I the wake of what appears to be a stark escalation
in violence between Israel and Palestinians in Gaza.
Där är det många civila palestinier i Gaza som också faller offret.
Israels anklagas till exempel för att bomba ett sjukhus, vilket man förnekar.
A hospital has been struck in Gaza City.
Early reports are that hundreds of people have been killed.
Israel's defense force international spokesperson
Lt. Colonel Jonathan Conracos joins us.
This was in fact a rocket that was fired by another terrorist organization

called the Islamic Jihad and we categorically deny any claims by Hamas or anybody else that this was an Israeli strike.

Men vad betyder allt det här?

Det blodiga efterspelet i Gaza för Mohammed Dave, skulle du säga, så stärkare eller försvagare honom?

Den absoluta majoriteten av Gaza bor tillhör inte rörelsen Hamas och det är många som förstås lägger skulden för dessa krig på Hamas.

Men samtidigt så kan man inte komma ifrån att när bilder på döda spädbarn kablas ut på arabiska TV-kanaler just nu, till exempel bombningen av det här sjukhuset,

det stärker all form av motstånd.

Så i mångt och mycket så stärker det här, Mohammed Dave och Hamas och Kassan Brigadierna.

Och han själv då, var finns han nu, vet man det?

Och finns det några tecken på att Israel faktiskt lyckas komma åt honom?

Det finns uppgifter om att ett hus i Gaza med anhöriga till honom ska ha bombats, där bland annat hans bror ska ha omkommit.

Men vi vet inte var exakt, han befinner sig och vi kan vara säkra på att Israel fortsatt jagar honom.

Det sägs att han gömmer sig i Hamas omfattande tunnelsystem under Gaza.

Israel är säkerligen frustrerat över att inte lyckats döda Mohammed Dave än.

Tack så mycket Edgar för att du var med.

Tack.

Och det var allt från dagens ECO.

Programledare var Robin Olin och gäst Edgar Mannheimer.

Producerade gjorde jag Ulrike Lindqvist.

Vill du höra mer om Hamas historia och styre

så rekommenderar vi senaste avsnittet av konflikt.

Det hittar du i appen Sveriges Radioplay.